

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhlou destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

MALHOSTOVICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Na podsedkách“, parc. č. 4655. Mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK 1143843.88 : 603353.18.

V prosinci roku 2018 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. záchranný archeologický výzkum na pozemku s parc. č. 4655 v polní trati „Na podsedkách“. Výzkum se uskutečnil souvislosti s výstavbou stezky pro pěší a cyklisty mezi Malhostovicemi a Nuzířovem.

Přibližně uprostřed jihovýchodního okraje uvedeného pozemku byla ve skryté trase stezky zachycena menší zásobní jáma, kterou je možné na základě získaného materiálu datovat do mladší doby bronzové. Mezi nálezy se vyskytl i zlomek bronzového srpku a bronzový slitek. Lokalita je známa již z dřívějších povrchových sběrů, které prokázaly zdejší opakované pravěké a raně středověké osídlení (Doležel 1985, 87).

Michal Přichystal

Literatura

Doležel, J. 1985: Pravěké a raně středověké osídlení Tišnovska – předběžné výsledky povrchového průzkumu v letech 1979–1983 (okr. Blansko, Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 1983, 85–89.

Resumé

Malhostovice (Bez. Brno-venkov), „Na podsedkách“, Parz. Nr. 4655. Jüngere Bronzezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

MIKULOV (K. Ú. MIKULOV NA MORAVĚ, OKR. BŘECLAV)

„V trojúhelníku“. Střední doba bronzová. Hrobka. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, přír. č. 09/2018.

Lokalizace: S-JSTK X= -601496 Y= -120330.

V průběhu archeologického dohledu na stavbě skladové haly na parcele č. 3207/1 byly identifikovány dvě kúlové jamky, jeden zahloubený objekt a dále zahloubená struktura s kamennou konstrukcí. Následný záchranný výzkum provedlo Regionální muzeum v Mikulově v období 29. 1. – 7. 2. 2018. Kúlové jamky neobsahovaly žádné nálezy. Objekt 500, který patrně představuje dvě různé jámy v superpozici nelze jednoznačně časově zařadit. Tři drobné keramické fragmenty z jeho starší části by podle charakteru keramické

hmoty mohly odpovídat období starého neolitu, jehož sídliště je zde zjištěno ve vzdálenosti cca 350 m v poloze „Pod Novou“ (Červená, Trampota 2018). Jediný keramický fragment mladší fáze tohoto objektu může být zařazen do období eneolit–doba bronzová.

Zásadním nálezem celého výzkumu je odkrytí hrobky s kamennou konstrukcí se dvěma oddělenými hroby. Hrobku tvořila jáma čtvercového půdorysu o délce stěny 2,6 m a hloubce 0,6 m od úrovně skrývky ornice. Konstrukce hrobky byla z větší části provedena z místních vápencových bloků, ovšem nemalou část tvořily i zrotěrky, případně další kamenné artefakty zařaditelné do pojmu „ostatní kamenná industrie“. Kameny tvořící konstrukci hrobky byly slepené místními tercierními marinními jíly, které tvoří podloží celé lokality.

Ve dvou oddělených hrobech byly nalezeny kosterní pozůstatky muže a ženy. Oba byly uloženy ve skrčené poloze, přičemž dolní končetiny muže byly silně neanatomicky stlačeny. Tělo ženy bylo uloženo na pravém boku, tělo muže na levém s hlavami uloženými každý v opačném směru (obr. 10).

Hrobovou výbavu ženy tvoří silicitový trapéz, bronzová náušnice, bronzový náramek, bronzová jehlice, bronzový prsten, bronzová pinzeta, keramický šálek a kamenná sekyrka.

Výbavu muže tvoří bronzový prsten, bronzová jehlice, bronzový náramek a bronzová břitva.

Při kompletním rozkládání hrobkové konstrukce byla v rohu severovýchodní stěny nalezena u dna kapsa, která obsahovala bronzovou dýku, pukličku, spirálku a náramek.

Hrobkový inventář odpovídá jednoznačně střední době bronzové. Tento nález potvrzuje přítomnost dosud ojediněle evidovaných aktivit ve střední době bronzové, které byly zjištěny poblíž bývalé silniční křižovatky Mikulov-Brno-Březí (Jüttner 1928).

Tato práce vznikla v rámci projektu „Způsob života jako nevědomá forma identity v neolitu“ podpořeného Grantovou agenturou České republiky, číslo projektu: 19-16304S.

Kateřina Červená, František Trampota

Literatura

Červená, K., Trampota, F. 2018: Mikulov (k. ú. Mikulov na Moravě, okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 59(1), 132–133.

Jüttner, K. 1928: Eine bronzezeitliche Wohngrube aus der Gegend von Nikolsburg (Mähren). *Sudeta* IV, 59–60.

Resumé

Mikulov (Mikulov na Moravě Cadastre, Břeclav District), "V trojúhelníku". Discovery of a Middle Bronze Age tomb with two burial chambers. Construction is made of local limestones and fragments of stone mills. Male and female inhumations were equipped with bronze tools and jewels, a stone axe, flint trapeze and pottery cup.

Obr. 10. Mikulov „V trojúhelníku“. Hrobka s kamennou konstrukcí a dvěma pohřby.

Fig. 10. Mikulov "V trojúhelníku". Tomb with stone construction and two burials.

MORAVANY (K. Ú. MORAVANY U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Brněnské lány“, parc. č. 739/93. Mladší doba bronzová až starší doba železná. Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti s budováním nového zemního kabelového vedení VN mezi rozvodnami Brno-Bohunice a Moravany (viz oddíl Eneolit v tomto čísle) uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. v červenci a srpnu roku 2018 záchraný archeologický výzkum ve střední části polní tratě „Brněnské lány“ (parc. č. 739/93).

Jeden z porušených objektů bylo možné na základě získaných zlomků keramických nádob rámcově zařadit do rozmezí mladší doby bronzové až starší doby železné.

Richard Bíško, Jiří Kala, Michal Přichystal

Resumé

Moravany (Kat. Moravany u Brna, Bez. Brno-venkov), „Brněnské lány“. Jüngere Bronzezeit bis Hallstattzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

NAPAJEDLA (OKR. ZLÍN)

Ulice Zámoraví, parc. č. 2412. Doba bronzová. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 25-33-03 v bodě určeném koordináty 296/259 mm od Z/J s.č.

Při provádění archeologického dozoru nad výkopem pro kabelovou smyčku nízkého napětí na parc. č. 4696/11 bylo zjištěno, že na pozemku byla v nedávné době realizována stavba rodinného domu (parc. č. 2412). V průběhu stavby rodinného domu byly stavební činností nepochybně porušeny archeologické situace – dokladem toho jsou movité archeologické nálezy posbírané na deponiích zeminy, vytěžené ze skrývky ornice a hloubení základových pasů. Vzhledem k tomu, že se jednalo o nehlášenou stavbu, nebylo provedení výzkumu umožněno. Získaný archeologický materiál (fragments keramických nádob a část ručního mlýnu – zrnotěrky) indikuje přítomnost sídliště z doby bronzové na výrazné pravobřežní terase nad zaniklým řečištěm Moravy v lokalitě „Zámoraví“, jihovýchodně od železničního přejezdu ve směru z Napajedel do Žlutavy.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Resumé

Napajedla (Zlín District), Zámoraví Street. An unreported construction of a private residence disrupted a Bronze Age settlement. Only a few pieces of pottery shards and a fragment of a stone hand mill were found in the heaps of soil of a nearby house.

NEZAMYSLICE (K. Ú. NEZAMYSLICE NAD HANOU, OKR. PROSTĚJOV)

„Končiny“, parcela č. 2228/1. Starší doba bronzová (únětická kultura). Sídliště (?). Záchraný výzkum.

Ve dnech 2. března až 22. srpna 2018 byl proveden záchraný archeologický výzkum při stavbě „NEZAMYSLICE - ZTV pro 17 RD, lokalita Končiny, k. ú. Nezamyslice nad Hanou, okr. Prostějov“. Na skrývkou dotčené ploše byla registrována lokální koncentrace keramiky starší doby bronzové rozptýlené v podorniční vrstvě (ZM ČR 1:10 000, list 24-42-08, 252:302). Vlastní výkopy v trasách pokládky inženýrských sítí byly však zcela prosté případných archeologických objektů. Zlomky nádoby únětické kultury, nalezené v druhotné poloze, poukazují na soudobé osídlení bližšího okolí a souvisejí patrně s již dříve známými sídlištními jámami a hroby zaznamenanými A. Teličkou na terénním hřbetu situovaném západně místa stavby.

Pavel Fojtík